

Concept-notitie “Naar een nieuw plattelandsbeleid”

10 maart 2012

Concept-notitie Naar een nieuw plattelandsbeleid

Inhoudsopgave

1. Gemeentelijk plattelandsbeleid tot nu toe.
2. Evaluatie Buitengewoon Platteland (2009).
3. Evaluatie Wijk- en Dorpenronde (2011)
4. Opgave en uitgangspunten
5. De nieuwe Wijk- en Dorpenronde
6. Naar een nieuw platform voor overleg en samenwerking?
7. Omgang met plattelandsprojecten.
8. Hoe gaan we de bezuinigingen realiseren.
9. Proces en fasering.
10. Samenvatting van de voorstellen in de notitie

Leeswijzer

In deze conceptnotitie geven wij aan langs welke lijnen wij de verbinding willen gaan leggen tussen plattelandsorganisaties en het gemeentebestuur en hoe wij onze rol als (op onderdelen terugtrekkende) lokale overheid daarbij zien. Deze overwegingen zijn ingegeven door wijzigingen in de verhouding tussen overheid en samenleving zoals reeds beschreven in ons bestuursprogramma ‘Behoedzaam doorwerken’, maar ook door de conclusies uit de evaluatie van de wijk en dorpenronde, de recente ontwikkelingen binnen het project Buitengewoon Platteland en de Deelgebiedscommissies en tot slot niet onbelangrijk, de totale bezuinigingsopgave (6,9 miljoen in 2014) waar de gemeente de komende jaren invulling aan moet geven. Hoofdstuk 1 gaat over de gemeentelijke doelstellingen tot dusverre. Wat willen we met het platteland, wat betekenen de 2 pijlers van ons plattelandsbeleid: de Wijk en Dorpenronde en het project Buitengewoon Platteland en wat is de aanleiding om ons beleid te herzien. In Hoofdstuk 2 blikken we terug op de evaluatie van het project Buitengewoon Platteland (2008) en de wijzigingen die de aanbevelingen met zich mee hebben gebracht. In Hoofdstuk 3 gaan we in op de evaluatie van de Wijk en Dorpenronde (2011), waarin we de belangrijkste knelpunten en aanbevelingen bespreken.

Hoofdstuk 4 beschrijft de opgave en uitgangspunten die gemaakt worden, en wat de ontwikkelingsrichting voor de komende jaren is. In Hoofdstuk 5 schetsen we de mogelijkheden voor een nieuwe Wijk – en Dorpenronde. Waar liggen de verbeteringen en wat kunnen we veranderen. Duidelijk is dat we willen investeren in de kwaliteit van het overleg en dat we een overlegvorm voor de stad introduceren. Hoofdstuk 6 doen we suggesties voor een nieuw platform voor overleg en samenwerking. In hoofdstuk 7 beschrijven we hoe lopende projecten in het project Buitengewoon Platteland voortgezet kunnen worden en bespreken we de mogelijkheid van een leefbaarheidsfonds. In hoofdstuk 8 gaan we in op hoe we onze bezuinigingstaakstelling in 2012 gaan realiseren. En tot slot blikken we in hoofdstuk 9 vooruit en schetsen we de planning en vervolgvormen.

1. Gemeentelijk plattelandsbeleid tot nu toe

Aanleiding

In het bestuursprogramma 'Behoedzaam doorwerken' voor de periode 2010-2014 constateren wij dat de verhouding tussen overheid en samenleving verandert. Gegeven de toenemende betrokkenheid van de burger bij zijn directe leefomgeving doet de overheid er verstandig aan om niet zozeer top-down ontwikkelingen te initiëren, maar liever bottom-up initiatieven bij te sturen. Als gemeente willen wij daarom toegroeien naar een nieuw samenspel tussen burger en bestuur, waarbij de focus nog sterker van aanbod- naar vraaggericht zal gaan transformeren. Het is van belang dat burgerparticipatie op verschillende niveaus (van informeren tot beslissen) duidelijk vorm krijgt. Voor de gemeente betekent dit dat zij op onderdelen van beleidsterreinen verantwoordelijkheid zal overdragen aan de burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen.

De bovenstaande trend is aanleiding om ons beleid gericht op het behoud en verbetering van de vitaliteit van het platteland te herzien. De bovengemiddelde bezuinigingsopgave (6,9 miljoen in 2014) waar de gemeente de komende jaren invulling aan moet geven, maakt dit extra noodzakelijk.

Om burgers te betrekken bij het bestuur, wordt reeds door het college overlegd en samengewerkt met de deelgebiedscommissies (Buitengewoon Platteland) en de plaatselijke belangenorganisaties (Wijk- en Dorpenronde).

Project Buitengewoon Platteland

De deelgebiedscommissies zijn in 2005 in het leven geroepen, en hebben als doel om, binnen het project Buitengewoon Platteland, de plattelandsontwikkeling binnen de gemeente Coevorden vorm te geven. Personen met verschillende achtergronden bemensen de deelgebiedscommissies. De deelgebiedscommissies hebben een adviesfunctie voor de gemeenten, zij zijn aanspreekpunt voor bewoners en andere belanghebbenden en realiseren (kleine) projecten ter bevordering van de leefbaarheid van het platteland.

De Wijk- en Dorpenronde

De gemeente is in 1998 na de gemeentelijke herindeling gestart met de Wijk- en Dorpenronde. Via de Wijk- en Dorpenronde spreekt het college in een jaarlijkse frequentie met (de besturen van) de Wijk- en Dorpsorganisaties. Via de Wijk- en Dorpenronde houdt het college direct contact met de bewoners van het groot aantal dorpen en kernen, die onze gemeente rijk is. Thans zijn er 24 Wijk- en Dorpsorganisaties waarmee het college in gesprek is.

In het bestuursprogramma hebben wij aangegeven nieuwe wegen te willen vinden om burgers te betrekken bij gemeentelijke plannen of hen te laten meebeslissen. Daarbij zien wij met name kansen en mogelijkheden binnen onze bestaande instrumenten. Deze notitie schetst op basis van recentelijk uitgevoerde evaluaties van zowel het project Buitengewoon Platteland en de Wijk- en Dorpenronde de nieuwe beleidslijnen voor plattelandsvernieuwing.

2. Evaluatie Buitengewoon Platteland (2008).

In 2001 zijn we gestart met het beleid voor het platteland als tegenhanger van het Wensbeeld dat voor de stad opgesteld was. De voorbereidingen hebben in 2005 geresulteerd in de Kadernota Buitengewoon Platteland. De Kadernota is tot stand gekomen na intensief overleg met inwoners, de Wijk- en Dorpsorganisaties en maatschappelijke organisaties. Met het vaststellen door de raad van de Kadernota zijn ook de vier deelgebiedcommissies gestart. De deelgebiedcommissies kregen onder meer de opdracht de Kadernota door te vertalen naar concrete initiatieven en plannen vanuit de deelgebieden. Ook werden ze aanspreekpunt voor de inwoners en initieerden en stimuleerden ze ontwikkelingen in de deelgebieden.

Evaluatie en belangrijkste aanbevelingen

In 2008 hebben we het project op verzoek van de raad laten evalueren door het bureau Anantis (rapport “Evaluatie functioneren deelgebiedcommissies gemeente Coevorden”, 2008). Het project bevond zich eind 2008 in een beslissende fase. Dit was hét moment waarop de beslissing genomen moest worden over een doorstart van het project. Door het project een doorstart te laten maken gaven we een duidelijk signaal af dat we aandacht hebben voor het platteland. Bovendien wilden we de deelgebiedcommissies nadrukkelijker betrekken bij bijvoorbeeld belangrijke ontwikkelingen (ruimtelijke plannen, structuurvisies). Op deze manier konden we de deelgebiedcommissies een betere positie geven en maakten wij beter gebruik van een reeds bestaande infrastructuur. Naar aanleiding van de conclusies in het evaluatierapport zijn verbeterpunten in het project Buitengewoon Platteland doorgevoerd op de inhoud, de structuur en de mensen binnen het project.

Verbeteringen in het project Buitengewoon Platteland

Naar aanleiding van het rapport hebben we een groot aantal ‘structurele aanbevelingen’ uit de evaluatie overgenomen en vanaf het voorjaar van 2009 zijn de structurele aanbeveling geïmplementeerd. De verbeterpunten waren vooral van organisatorische aard.

In grote lijnen kwamen de verbeteringen neer op stevige inbedding van het project in onze organisatie, het goed neerzetten van de projectstructuur en een herpositionering en meer gerichte (ambtelijke) ondersteuning van de deelgebiedcommissies.

We hebben gezorgd voor een stevige stuurgroep. Voor de functie van projectleider werd ruimte gecreëerd en deze werd ingevuld, de ambtelijke ondersteuning bleef gewaarborgd, maar de deelgebiedscommissies kregen wel de verantwoordelijkheid om de praktische ondersteuning meer zelf op te pakken. We hebben ook een structurele relatie tussen de gebiedscommissie Zuid Oost en de deelgebiedcommissies aangebracht via de projectleider van Buitengewoon Platteland. Tot slot, en niet onbelangrijk, hebben we de deelgebiedscommissies meer in positie gebracht door ze een belangrijke rol te geven bij de te vormen beleid zoals de Woningbouwstrategie en het Accommodatiebeleid. Daarmee konden ze ook de relatie met de dorpen versterken. Deze rol hebben zowel wij als de deelgebiedscommissie als zeer positief ervaren.

Huidige stand van zaken

De afgelopen jaren hebben de deelgebiedscommissies diverse initiatieven financieel en met personele inzet ondersteund. De laatste tijd echter, is het draagvlak bij de deelgebiedscommissie wisselend. Sommige deelgebiedscommissies zijn vol energie

en betrokkenheid met de uitvoering van projecten bezig, bij andere blijkt dat het initiëren en ontwikkelen van nieuwe projecten de laatste tijd moeizaam gaat. En er is een commissie is waarvan de leden hebben aangegeven de werkzaamheden te willen beëindigen. Daarbij komt ook nog eens dat de bemensing van de commissies zelf lastig is. Daarom is ook de wens bij de deelgebiedscommissies ontstaan om bestuursleden van de plaatselijke belangen deel te laten nemen in de deelgebiedscommissies. Het vervullen dan de vacatures binnen de commissies is daarmee eenvoudiger en de verbinding met de dorpen is dan rechtstreeks gegarandeerd. Dit roept wel de vraag op of daarmee niet een plaatselijk belang “plus” ontstaat. Ook in de relatie tussen bestuur en dorpen zoals we deze vorm willen gaan geven blijkt dat een extra laag met vier deelgebiedscommissies niet handig is. In de zomer van 2011 hebben we via een korte vragenlijst geïnventariseerd waar de aandachts- en verbeterpunten volgens de Deelgebiedscommissies en Wijk- en Dorpsorganisaties liggen om te komen tot een verbeterde plattelandsstructuur. Opnieuw bevindt het project Buitengewoon Platteland zich in een beslissende fase. Over de ontwikkelingsrichting van het plattelandsbeleid en de gevolgen voor het project Buitengewoon Platteland gaat hoofdstuk 4.

3. Evaluatie Wijk- en Dorpen (2011)

Nadat het project Buitengewoon Platteland in 2008 is geëvalueerd, is dit jaar tevens de Wijk- en Dorpenronde geëvalueerd. Met beide evaluaties kunnen wij op basis van een goede analyse komen tot gedragen herziening van het plattelandsbeleid. Hieronder schetsen wij samengevat de belangrijkste uitkomsten van de evaluatie van de Wijk- en Dorpenronde.

Actieve betrokkenheid van de burger

Een actievere rol voor burgers ligt voor de hand voor die zaken die zich dichtbij de belevingswereld van de burger bevinden. Hierbij kan gedacht worden aan de instandhouding van voorzieningen en het onderhoud van de directe woonomgeving. Uit de evaluatie is gebleken dat de Wijk- en Dorpsorganisaties openstaan om die actievere rol op te pakken. Daarbij zijn de huidige werkwijze van de Wijk- en Dorpenronde en de bestaande sociale samenhang in de dorpen hiervoor randvoorwaardelijk voldoende.

Eenduidige structuur

Ook uit de evaluatie van de deelgebiedscommissies is gebleken dat de verhouding met de Wijk- en Dorpenronde problematisch is. “De deelgebiedcommissies en dorpen vragen zich af waar het werk van de Wijk- en Dorpsorganisaties ophoudt en waar dat van de deelgebiedcommissies begint. Soms gaat dit zo ver dat er sprake is van concurrentie tussen beide instrumenten.”. De herziening van het plattelandsbeleid zal moeten leiden tot een heldere en eenduidige (overleg)structuur.

Duidelijke en transparante communicatie

In zijn algemeenheid geldt dat communicatie bij burgerparticipatie bijzondere aandacht vereist. Veel aanbevelingen uit de evaluatie hebben dan ook betrekking op het hanteren van duidelijke en transparante communicatie. Omdat de gemeente bij het plattelandsbeleid te maken heeft met veel verschillende belanghebbenden is het goed om het belang van communicatie op deze plaats apart te onderkennen.

Stad Coevorden

Via de bestaande instrumenten is er thans geen overleg met bewoners(verenigingen) van de stad Coevorden. Om scheefgroei verder te voorkomen zal nagedacht moeten worden over de wijze waarop de betrokkenheid van de stad Coevorden in de (overleg)structuur kan worden georganiseerd. In deze notitie wordt hier in hoofdstuk 5 een voorstel voor gedaan.

4. Uitgangspunten voor het vernieuwde plattelandsbeleid.

De verbindingen tussen de Wijk- en Dorpenronde en de deelgebiedcommissies van het project buitengewoon platteland zijn de afgelopen jaren steeds nauwer geworden. Aan de ene kant heeft dat onmiskenbaar positieve effecten gehad, bijvoorbeeld omdat door die sterkere banden de deelgebiedcommissies ook beter inhoudelijk gevoed werden vanuit de dorpen en kernen. Ook positief was soms dat projecten een breder lokaal draagvlak en een grotere kans op realisering kregen omdat ze gesteund werden door zowel de vereniging van plaatselijk belang als de deelgebiedcommissie. Aan de andere kant heeft de bestaande dubbelstructuur ook tot verwarring en vragen geleid. Vragen over de verhouding tussen beide, over de herkenbaarheid en representativiteit van de gebiedscommissies voor en vanuit de dorpen, verwarring over soms conflicterende opvattingen tussen beide en onduidelijk soms over het "eigendom" van projecten die in een bepaald gebied werden uitgevoerd. Ook heeft de dubbelstructuur tot relatief veel bureaucratie geleid: dubbele vergadercircuits, dubbele ambtelijke ondersteuning, dubbele organisatie- en administratiekosten etc. Onze inzet voor de komende periode is duidelijk: wij hebben geen behoefte aan voortzetting van instandhouding van een dubbelstructuur voor overleg, advies en projectontwikkeling op het platteland. Aansluitend op de aanbevelingen uit het evaluatierapport Wijk- en Dorpenronde, willen wij de komende jaren graag blijvend investeren in continuering en kwalitatieve verbetering van het contact tussen gemeentebestuur en dorpen in de vorm van een (licht aangepaste) Wijk- en Dorpenronde. Een keuze hiervoor betekent dus, dat wij met ingang van een nader te bepalen moment in 2012 geen ondersteuning (in termen van financiële middelen of ambtelijke capaciteit) meer zullen leveren aan de huidige organen van het project buitengewoon platteland.

Wel blijven wij van onze kant een belangrijke betekenis en functie toekennen aan periodiek contact tussen gemeentebestuur en de wijken/dorpen. Wij hebben er behoefte aan van bewoners zelf op locatie te horen hoe zij de leefkwaliteit van hun dorp of wijk ervaren, wat er verbeterd zou kunnen worden in hun directe leefomgeving en welke rol de gemeente, de bewoners zelf of andere partijen hierbij kunnen spelen. Wij hebben er ook behoefte aan met bewoners zelf en hun vertegenwoordigers van gedachten te wisselen over ons beleid ten aanzien van de gemeente als geheel, het platteland en de kernen en dorpen in het bijzonder en de bestuurlijke keuzes die wij op dat gebied maken.

Wij hechten dus blijvend waarde aan een direct periodiek gesprek tussen de dorpen, kernen en wijken over onderwerpen die voor ons beiden van gemeenschappelijke betekenis zijn.

Voor de keuze om de (op onderdelen verbeterde en aangepaste) Wijk- en Dorpenronde te continueren, hebben we – naast de hiervoor genoemde overwegingen dat wij geen dubbelstructuur meer in het leven kunnen en willen houden en streven naar vermindering van overheadlasten en bureaucratiesering - de volgende argumenten: het feitelijk functioneren van de deelgebiedcommissies kent momenteel een wisselend beeld. Er zijn nog commissies die voortvarend en met enthousiasme zinvolle activiteiten ontplooiën; er zijn ook commissies waarbij langzamerhand een zekere ideeënarmoede zichtbaar wordt en er is een commissie waarvan de leden hebben aangegeven de werkzaamheden te willen beëindigen.

De deelgebiedcommissies zijn er naar ons gevoel de afgelopen jaren niet goed in geslaagd hun eigen nut, noodzaak en onmisbaarheid in hun relatie met de dorpen aan

te tonen. Als gesprekspartner van het gemeentebestuur en als ontwikkelaar of mededragers van projecten hebben zij zonder enige twijfel een positieve rol vervuld, maar het draagvlak bij en de herkenbaarheid voor de inwoners van de dorpen en kernen is beperkt gebleven.

De projecten die de afgelopen jaren mede (maar zeker ook niet uitsluitend) binnen de structuren van buitengewoon platteland ontwikkeld en uitgevoerd zijn, waren in onze ogen vaak leuk en aardig, maar zij misten o.i. vaak innovatieve kracht of –potentie of voldoende verwijzing naar maatschappelijke urgentie. De essentie van leefbaarheid en leefkwaliteit in de dorpen werd in onze optiek de afgelopen jaren te weinig geraakt. Daar komt nog bij dat de (co)financieringsmogelijkheden van projecten door overheden (gemeente, provincie, Europese subsidies) de komende jaren naar verwachting sterk zullen verminderen.

Op grond van deze overwegingen (en uiteraard de keiharde noodzaak om in deze tijd van crisis en krapte als lokale overheid scherpe prioriteiten te stellen en substantieel te bezuinigen) hebben wij de hiervoor genoemde keuze gemaakt.

Een op onderdelen vernieuwde en verbeterde Wijk- en Dorpenronde blijft voor ons dus de basisstructuur voor het gereguleerde contact tussen dorpen, kernen en wijken en ons gemeentebestuur. In de volgende paragraaf geven wij aan op welke aspecten wij die vernieuwingen en verbeteringen graag door willen voeren.

Vervolgens gaan wij in op de vraag of het wenselijk is –als de deelgebiedcommissies verdwijnen- nog een vorm van overkoepelend, gezamenlijk contact of overleg over plattelandontwikkeling in Coevorden in stand te houden. Daarna besteden wij aandacht aan de omgang met de nu nog lopende projecten en met toekomstige leefbaarheidprojecten en aan de vraag hoe wij de bezuinigingstaakstelling van € 90.000 per jaar gaan realiseren.

Voorstel:

- het project Buitengewoon Platteland te beëindigen en de vier deelgebiedcommissies op te heffen
- de wijk en dorpenronde als basisstructuur te behouden voor het contact tussen gemeentebestuur en wijken en dorpen en op onderdelen te vernieuwen

5. De nieuwe Wijk- en Dorpenronde

Achtergrond

De Wijk-en Dorpenronde bestaat uit een jaarlijks bezoek van het college en enkele ondersteunende ambtenaren aan de dorpen. Belangrijkste motief is het contact houden met de dorpen, het 'weten wat er speelt' en tegelijkertijd zelf te communiceren over lopende zaken en te nemen besluiten. De bezoeken worden gebracht aan de Wijk- en Dorpsorganisaties in besloten vergaderingen.

De evaluatie

Op 14 september 2011 is de evaluatie Wijk-en dorpenronde "Van meedenken naar meewerken" aangeboden, een scriptie van J van Meerveld.

Voor deze notitie is vooral de uitwerking van deelvraag 4 van belang: De toekomstige rol van de Wijk-en Dorpenronde in het nieuwe samenspel tussen burger en bestuur.

Hieronder de belangrijkste aanbevelingen uit de evaluatie:

- Ga door met en investeer in de Wijk-en Dorpenronde
- Zorg voor een representatievere vertegenwoordiging van wijk en dorp
- Geef de wijken en dorpen meer verantwoordelijkheid
- Wees duidelijk en transparant

De voorgestelde aanpassingen

Op basis van de evaluatie Wijk- en Dorpenronde, interviews met de bestuurders en betrokken ambtenaren en ingevulde vragenlijsten van (een deel van) de Wijk- en Dorpsorganisaties en de Deelgebiedscommissies komen we tot de volgende voorstellen voor aanpassing:

Representativiteit dorpen

De bezoeken aan de Wijk- en Dorpsorganisaties zijn in de huidige opzet niet openbaar. Door ze wel openbaar te maken geef je iedere bewoner de mogelijkheid mee te praten over de onderwerpen, zo bereik je ook de groep die geen (actief) lid is van dorpsbelangen.

Ons voorstel is om de gebiedsgebonden bestuurder altijd aanwezig te laten zijn bij de bijeenkomsten. De bijeenkomsten van dorpsbelangen zijn openbaar en zo krijgt ook iedereen de kans lopende zaken met de bestuurder op te nemen.

Er zijn momenteel wat kleine kernen en buurtschappen zoals Weijerswold die niet vertegenwoordigd zijn in de cyclus. Het voorstel is om de buurtschappen Weijerswold, Padhuis, Vlieghuis en Pikveld samen te laten gaan in één vereniging om dit deel van het buitengebied aan te laten sluiten op de cyclus.

Om onze intentie van een actievere rol naar de dorpen waar te maken is de overweging om ook een aantal dorpen te clusteren en in de Wijk- en Dorpenronde met meerdere dorpen tegelijk in gesprek te gaan. Het gaat dan om de dorpen die veel met elkaar gemeen hebben, op elkaar gericht vanuit geografische ligging en/of samenhangende problematiek waardoor het contact gericht kan plaatsvinden.

Voorbeelden van samenvoeging van dorpen zijn:

- Aalden + Zweeloo + Meppen
- De Kiel + Schoonoord
- Wezuperbrug + Wezup + 't Haantje
- Sleen-Diphooorn + Noord-Sleen
- Oosterhesselen + Gees + Benneveld
- Zwinderen + Geesbrug

- Holsloot-den Hool + Erm-Achterste Erm
- Dalen + Wachtum
- Dalerpeel + Nieuwe Krim + Steenwijksmoer
- Dalerveen-Stieltjeskanaal
- Weijerswold -Vlieghuis-Padhuis-Pikveld

Representativiteit stad

In de huidige situatie is er geen klankbordgroep/vereniging/raad die de stad vertegenwoordigt. Apart overleg met alle wijken voegt nog eens 8 tot 10 overleggen aan de bezoeks cyclus toe. Dit vergt te veel extra inzet. Daarom willen we het gesprek met de stad Coevorden beter organiseren. Eén stadsbelang zal niet de belangen van de gehele stad kunnen vertegenwoordigen omdat de stad en de wijken te divers in samenhang, problematiek en belangen zijn. Een verdeling in historische centrum en buitenwijken ligt meer voor de hand. We willen Welzijn 2000 vragen of zij de kartrekker willen zijn om voor de stad Coevorden met een voorstel voor “gesprekspartners” te komen.

Verbeteren kwaliteit

Om de kwaliteit van het overleg te verbeteren wordt het opstellen van de agenda een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de Wijk- en Dorpsorganisaties en de gemeente en altijd in overleg met de gebiedsgebonden bestuurder. Zo worden de dorpen gestimuleerd in een (betere) voorbereiding van het overleg en is de gemeente nog steeds agendastellend. De kleine onderwerpen over de losliggende stoeptegels, de lichtmast die niet werkt en andere vormen van overlast kunnen dan van de agenda verdwijnen en aan het meldpunt doorgegeven worden.

De gebiedsgebonden bestuurder is daarnaast beschikbaar voor ad-hoc vragen en wanneer behoefte is aan een frequenter of juist minder frequent bezoek van de gemeente overlegt het dorp dat ook met de gebiedsgebonden bestuurder.

We zien een nadrukkelijke rol voor de dorpen bij de invulling van het thema burgerparticipatie. De nadere uitwerking hiervan pakken we samen met de Wijk- en Dorpsorganisaties op. Hier komen we separaat op terug.

Financiën

In de huidige opzet krijgt iedere dorpsraad een vast bedrag (450) plus 1 euro per inwoner aan gemeentelijke subsidie. Dit is gemiddeld 1,50 euro per inwoner. Voor de huidige subsidiëring van de Wijk- en Dorpsorganisaties is momenteel geen verordening of beleidsregel aanwezig. In de nieuwe situatie willen wij dat wel doen. Wij willen deze organisaties subsidiëren op basis van een nieuwe beleidsregel waarin een minimum aan voorschriften wordt gekoppeld, maar waarin wel een aantal uitgangspunten als subsidiegrondslag is verankerd. Het hiervoor beschikbare budget hebben wij bij de bezuinigingsoperatie ontzien; voor de subsidiëring van de Wijk- en Dorpsorganisaties blijft de komende jaren structureel € 53.500 per jaar beschikbaar. De subsidiesystematiek van een basisbedrag en een bedrag per inwoner willen we handhaven. Mede in verband met het drempelbedrag dat in onze nieuwe ASV is genoemd, zullen wij het vaste bedrag per jaar optrekken tot 500 euro. In de beleidsregel voor de subsidiëring van deze organisaties zullen wij ook aangeven waar deze subsidie wel- en niet voor bedoeld is.

Enkele voorstellen voor uitgangspunten:

- De dorpsraden blijven verplicht het dorp te informeren over vergaderingen, activiteiten e.d, maar de vorm waarin ze dat doen is de vorm vrij laten (analoog, digitaal, flyer, boekje, bijeenkomst)
- De dorpsraden blijven verplicht om informatie bij de bewoners ‘op te halen’ om haar rol als erkende gesprekspartner van de gemeente goed uit te kunnen voeren.
- De bijdrage mag wel worden ingezet voor reis-en onkostenvergoedingen, administratieve kosten e.d. maar bijvoorbeeld niet voor vacatiegelden van (bestuurs)leden.

De conceptbeleidsregel zal in het 2^e kwartaal van 2012 aan de Wijk- en Dorpsorganisaties voor overleg en inspraak worden aangeboden. In 2013 zal deze dan van kracht worden. Voor 2012 blijft de huidige situatie ongewijzigd.

Voorstel:

- Tot een verbeterde Wijk- en Dorpenronde te komen, door:
  - de Wijk- en Dorpenronde bijeenkomsten openbaar te maken waardoor iedere bewoner de mogelijkheid heeft om mee te praten;
  - de gebiedsgebonden bestuurder altijd aanwezig te laten zijn op de bijeenkomsten;
  - Welzijn 2000 te benaderen om voor de stad Coevorden met een voorstel voor “gesprekspartners” te komen;
  - de agenda voor de dorpenronde door de Wijk- en Dorpsorganisaties en de gemeente in gezamenlijkheid op te stellen en altijd in overleg met de gebiedsgebonden bestuurder
  - de gebiedsgebonden bestuurder een prominente rol te geven in de contacten met de Wijk- en Dorpsorganisaties;
  - samen met Wijk- en Dorpsorganisaties het thema burgerparticipatie uit te werken
  - het subsidiebudget voor de Wijk- en Dorpenronde en de systematiek op hoofdlijnen te handhaven en in een beleidsregel vast te leggen waar de gemeentelijke subsidie wel- en niet voor is bedoeld.

6. Naar een nieuw platform voor overleg en samenwerking?

Als de deelgebiedcommissies in hun huidige vorm verdwijnen (of in ieder geval niet meer ondersteund worden door de gemeente) is de vraag aan de orde of het wenselijk is het dan ontstane “gat” in het contact tussen gemeentebestuur en inwoners op een andere wijze op te vullen.

Daarvoor zijn verschillende vormen denkbaar, zoals:

- de oprichting en instandhouding van een “raad voor het platteland”, gevoed vanuit de wijken en dorpen, met een positie die bijvoorbeeld vergelijkbaar is met die van de WMO-raad, de gehandicaptenraad of de seniorenraad,
- het creëren van een overleg- en adviesplatform over de ontwikkeling van het platteland, waarin bijvoorbeeld organisaties vertegenwoordigd zijn die zich (professioneel) met de (economische) ontwikkeling van het platteland bezighouden (zoals LTO, VNO-NCW, Drents Landschap, recreatieschap e.d),
- het in stand houden van een soort “burgerpanel” vanuit de dorpen, wijken en kernen die in het kader van de beleidsvoorbereiding rond plattelandsthema’s door de gemeente periodiek geraadpleegd worden,
- de oprichting van een overkoepelend platform van de Wijk- en Dorpsorganisaties waarin zij onderwerpen van gemeenschappelijk belang met elkaar bespreken.

In onze afweging hierover betrekken wij de volgende aspecten

Allereerst geldt en blijft gelden, dat in al ons beleid –dus ook in ons plattelandsbeleid- het organiseren van betrokkenheid van belanghebbenden, participatie, overleg en inspraak belangrijke uitgangspunten zijn. De afgelopen jaren hebben de deelgebiedcommissies daar vaak een (positieve) rol in gespeeld. Ook zonder deze structuren kunnen wij invulling blijven geven aan deze behoefte en dit belang. In de voorbereiding van ons beleid en bij inspraakprocedures over onderwerpen die het buitengebied direct raken, zullen wij de in dorpen en kernen aanwezige vertegenwoordigers van bewoners en specifieke belanghebbenden dan ook blijven betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van zaken die voor het platteland van belang zijn. Dat hebben wij de afgelopen jaren al gedaan bij onderwerpen als het voorzieningsniveau in de dorpen, de structuurvisie voor de gemeente en de het bestemmingsplan buitengebied, de behoefte aan toekomstige bedrijventerreinen en de toekomstige woningbouwstrategie/-behoefte in relatie tot de bevolkingskrimp. En dat zullen we ook in de toekomst blijven doen.

De oprichting van één algemeen overkoepelend “burgerpanel” voor het gehele buitengebied van de gemeente Coevorden heeft niet onze voorkeur. De omvang van onze huidige plattelandsagenda rechtvaardigt momenteel een dergelijke vorm niet, nog afgezien van representativiteitsvragen die aan deze vorm verbonden zijn.

Om vergelijkbare redenen hebben wij ook geen voorkeur voor de instelling van een officiële raad voor het platteland gevoed vanuit de wijken en dorpen, die als een officiële adviesraad voor het college ingeschakeld wordt in de beleidsvoorbereiding. Een dergelijke raad kan bovendien al snel leiden tot extra stroperigheid en vertraging in besluitvorming.

Een afzonderlijk orgaan gericht op de (economische) ontwikkeling van het platteland gevoed vanuit (professionele) organisaties is wellicht vanuit economisch belang te overwegen. Ook hier is de representativiteitsvraag aan de orde en het risico op bureaucratisering niet denkbeeldig. Een stevige overlapping met de (op een vergelijkbare wijze samengestelde) gebiedscommissie Zuidoost (ILG/PMJP) is voor

ons de voornaamste reden om iets dergelijks in dit verband niet voor te stellen. In het kader van ons in voorbereiding zijnde economische beleidsplan zullen wij deze kwestie opnieuw afwegen.

Wij kunnen ons wel voorstellen dat er behoefte is aan een overkoepelend platform van de Wijk- en Dorpsorganisaties om thema's te bespreken die voor het buitengebied in onze gemeente van breed en algemeen belang zijn en om desgewenst het gemeentebestuur hierover van advies te dienen.

Onze voorkeur gaat er naar uit om de verantwoordelijkheid hiervoor in eerste aanleg bij de Wijk- en Dorpsorganisaties zelf neer. Als zij een vorm van overkoepeling / gemeenschappelijke bespreking van de eigen lokale activiteiten wenselijk achten, is dat uiteraard altijd mogelijk. Als hieraan behoefte is willen wij een dergelijk vorm van overkoepeling vanuit de gemeente (licht) faciliteren, bijvoorbeeld door circa 1x per jaar een (werk)conferentie te organiseren voor (in ieder geval) de Wijk- en Dorpsorganisaties over een actueel onderwerp dat voor de toekomst van het platteland als geheel van belang is. In de jaren dat het evenement Zuidenveld in onze gemeente georganiseerd wordt, zou een dergelijke inhoudelijke activiteit hieraan verbonden kunnen worden.

Voorstel:

- de verantwoordelijkheid te leggen bij de wijk- en dorpsorganisaties of een koepeloverleg wenselijk is, bijvoorbeeld jaarlijks een (werk)conferentie te organiseren

7. Omgang met plattelandsprojecten

Hoe ronden we lopende projecten af

De projecten waarvoor subsidie is verleend vanuit de gemeente en/of een cofinanciering is verkregen door de provincie moeten worden uitgevoerd en afgerond. Formeel loopt de einddatum van deze projecten tot 31 december 2011. Voor lopende - procesmatige- onderdelen moet een nieuwe eigenaar worden gezocht. Hier kan een overdracht plaatsvinden aan bijvoorbeeld de verenigingen Dorpsbelangen zodat er een natuurlijke voortgang of afronding plaatsvindt. Concreet betekent dit:

Commissie	Project	Actie
Deelgebied I	Molen de Hoop	Overdragen aan samengestelde werkcommissie
Deelgebied II	Gebiedsactieplan	Overdragen aan betreffende verenigingen Dorpsbelangen
Deelgebied III	Aanlegsteiger	Overdragen aan vereniging Dorpsbelangen Geesbrug
Deelgebied IV	Arboretum	Overdragen aan vereniging Dorpsbelangen Dalen
Website	Buitengewoonplatteland	Opheffen
Website	Buitengewoneroutes	Onderzoeken overdragen aan Toreco

Met name voor de projecten aanlegsteiger Geesbrug en Arboretum geldt dat ambtelijke ondersteuning noodzakelijk blijft totdat de uitvoering van de werkzaamheden afgerond zijn. Deze ambtelijke inzet vindt plaats in samenwerking met de betreffende deelgebiedscommissie (tot het moment van definitieve opheffing) en vervolgens de “nieuwe project eigenaar”, de betreffende vereniging van plaatselijk belang. Een goede en zorgvuldige overdracht is hierbij van belang.

Aankondigen leefbaarheidfonds

Na beëindiging van het project Buitengewoon Platteland willen wij nog wel de ruimte geven om goede ideeën om te zetten in daden. Vanuit de gemeente hechten we daar veel waarde aan en willen we daarbij, als dat nodig is, onze inwoners ondersteunen. Soms is dat door initiatiefnemers op het goede spoor te zetten en ze te helpen met het omzetten van ideeën in concrete plannen. Soms door te wijzen op mogelijkheden of onmogelijkheden. Niet alles is immers overal haalbaar of mogelijk. Inwoners in onze gemeente voelen zich zelf verantwoordelijk voor leefbaarheid en levendigheid. In straten, in dorpen, in verenigingen leven goede ideeën. Wij willen deze zelfwerkzaamheid -dit eigen initiatief- blijven stimuleren. Soms is het geld voor al die goede plannen een struikelblok. Daarom stellen wij voor -ter stimulering van initiatieven vanuit de Coevorder samenleving- vanaf dit jaar een speciaal fonds op te richten: het leefbaarheidfonds. Hiervoor stellen we jaarlijks € 40.000 beschikbaar.

Bij het leefbaarheidfonds is zelfwerkzaamheid het uitgangspunt. Plannen waarbij sprake is van zelfwerkzaamheid, een eigen financiële bijdrage, of cofinanciering (subsidie via andere fondsen of sponsoring) maken een grotere kans op toekenning van subsidie. Om zoveel mogelijk inwoners en organisaties de kans te geven om hun plannen en ideeën uit te voeren zijn subsidieregels opgesteld, zoals in de Algemene Subsidie Verordening (ASV) verwoord. Deze regels zorgen er ook voor dat we het

beschikbare budget zo eerlijk mogelijk en doelgericht kunnen verdelen. Insteek bij de verdere uitwerking zal zijn:

Het leefbaarheidsfonds:

- heeft ten doel om incidenteel projecten en of activiteiten te stimuleren die bijdragen aan de leefbaarheid van wijk, dorp of kern;
- voorziet in een bijdrage daar waar deze op andere gronden van bijvoorbeeld subsidieverordening niet mogelijk is.

Het project en/of de activiteit:

- maakt meer kans te worden gehonoreerd wanneer sprake is van eigen financiële bijdrage (principe van cofinanciering wordt nagestreefd);
- moet worden gesteund door een brede groep uit de organiserende wijk, buurt of kern.
- moet door de bewoners samen worden uitgewerkt en uitgevoerd (zelfwerkzaamheid);

Voorstel:

- een fonds voor leefbaarheidsprojecten in te stellen met bijbehorende subsidieregeling
- de concept-regeling voor een fonds in de eerste helft van 2012 met de Wijk- en Dorpsorganisaties bespreken

8 De invulling van de bezuinigingen

De bezuinigingsopgave ingevuld

Post	Budget	Korting	Wat blijft er over?
Werkbudget deelgebiedcommissies	€ 20.000	€ 20.000	€ 0
Communicatie Buitengewoon Platteland	€ 15.000	€ 15.000	€ 0
Personeel	€ 90.000	€ 30.000	€ 60.000
Jaarlijkse bijdrage Wijk- en Dorpsorganisaties	€ 53.500	€ 10.000	€ 43.500 + € 10.700
Projectenbudget	€ 55.000	€ 15.000	€ 40.000
Totaal	€ 233.500	€ 90.000	€ 153.500

Toelichting op de keuze voor invulling van de bezuinigingsopgave

Uit bovenstaande tabel blijkt al dat het project Buitengewoon Platteland de grootste wijzigingen zal ondergaan. Er zal geen sprake meer zijn van 4 deelgebiedcommissies met een eigen werkbudget, er zal geen apart budget voor communicatie zijn op het gebied van plattelandsontwikkeling en ook de bezuiniging op het personeel komt geheel ten laste van het project Buitengewoon platteland. Dit levert een eerste bezuiniging van € 65.000 op.

Het projectenbudget voor 'leefbaarheidprojecten' blijft wel grotendeels gehandhaafd. Wij hechten er waarde aan dat er een mogelijkheid blijft op cofinancieren van initiatieven van het platteland. In het nieuw te vormen leefbaarheidsfonds stellen we jaarlijks € 40.000 subsidie beschikbaar. Dit betekent een volgende bezuiniging van € 15.000. In het nieuwe beleid zal deze pot aanspreekbaar zijn voor iedere rechtspersoon met een initiatief ten behoeve van verbetering en stimulering van de leefbaarheid in de gemeente. Voor de indieningsvoorwaarden en toekenning van het projectenbudget wordt een subsidieregeling opgezet waar jaarlijks op ingeschreven kan worden.

De korting op de bijdrage aan de Wijk- en Dorpsorganisaties van € 10.000 euro wordt vanaf 2012 structureel aangevuld met € 10.700 euro uit de reserve stedelijke vernieuwing. Daardoor halen we de bezuinigingstaakstelling van € 90.000, maar kunnen we wel de financiële ondersteuning voor de Wijk- en Dorpsorganisaties op hetzelfde niveau houden.

In totaal realiseren we hiermee de bezuiniging van € 90.000.

Voorstel:

- de bezuiniging van € 90.000 te realiseren in 2012 door de maatregelen in de notitie uit te voeren

9. Vervolgproces en besluitvorming

In deze conceptnotitie hebben wij aangegeven langs welke lijnen wij de verbinding willen leggen tussen plattelandsorganisaties en het gemeentebestuur en hoe wij onze rol als (op onderdelen terugtrekkende) lokale overheid daarbij zien.

Nadat wij deze conceptnotitie besproken hebben met de voorzitters van de deelgebiedcommissies buitengewoon platteland (eind november) willen wij de hoofdlijnen van de notitie graag presenteren en toelichten op een informatie- en discussiebijeenkomst voor vertegenwoordigers van de deelgebiedcommissies en de verenigingen plaatselijk belang (eind november).

Vanaf dat moment bestaat er gedurende 6 weken de gelegenheid op de inhoud en de voorstellen in deze notitie te reageren. De – al dan niet op basis van de inspraakreacties gewijzigde - notitie zal naar verwachting nog in januari door ons college aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden. Het vernieuwde plattelandsbeleid van de gemeente Coevorden zal dus vanaf 1 maart 2012 van start gaan.

Proces en planning

Eind november 2011	Info – en discussieavond voor de Wijk- en Dorpsorganisaties
November – Januari 2011	Inspraakprocedure conceptnotitie
Februari 2012	Besluitvorming over beleidsnotitie raad
1 maart 2012	Vernieuwde werkwijze plattelandsbeleid
Maart 2012-juli 2012	Implementatie aanbevelingen Wijk- en Dorpenronde 2.0
	Opstellen subsidievoorwaarden en beleidsregel voor Wijk- en Dorpsorganisaties
	Opstellen subsidievoorwaarden en beleidsregel voor Leefbaarheidsfonds
1 januari 2013	Start Leefbaarheidsfonds
1 januari 2013	Start verbeterde Wijk- en Dorpenronde

10 Samenvatting van de voorstellen in de notitie

Resumerend wordt in de notitie Naar een nieuw plattelandsbeleid voorgesteld:

- het project Buitengewoon Platteland te beëindigen en de vier deelgebiedcommissies op te heffen
- de wijk en dorpenronde als basisstructuur te behouden voor het contact tussen gemeentebestuur en wijken en dorpen en op onderdelen te vernieuwen
- tot een verbeterde Wijk- en Dorpenronde te komen, door:
  - o de Wijk- en Dorpenronde bijeenkomsten openbaar te maken waardoor iedere bewoner de mogelijkheid heeft om mee te praten;
  - o de gebiedsgebonden bestuurder altijd aanwezig te laten zijn op de bijeenkomsten;

- Welzijn 2000 te benaderen om voor de stad Coevorden met een voorstel voor “gesprekspartners” te komen;
- de agenda voor de dorpenronde door de Wijk- en Dorpsorganisaties en de gemeente in gezamenlijkheid op te stellen en altijd in overleg met de gebiedsgebonden bestuurder
- de gebiedsgebonden bestuurder een prominente rol te geven in de contacten met de Wijk- en Dorpsorganisaties;
- samen met de Wijk- en Dorpsorganisaties het thema burgerparticipatie uit te werken
- het subsidiebudget voor de Wijk- en Dorpenronde en de systematiek op hoofdlijnen te handhaven en in een beleidsregel vast te leggen waar de gemeentelijke subsidie wel- en niet voor is bedoeld.
- de verantwoordelijkheid leggen bij de wijk- en dorpsorganisaties of een koepeloverleg wenselijk is, bijvoorbeeld jaarlijks een (werk)conferentie
- een fonds voor leefbaarheidsprojecten in te stellen met bijbehorende subsidieregeling
- de concept-regeling voor een fonds in de eerste helft van 2012 met de Wijk- en Dorpsorganisaties bespreken
- de bezuiniging van € 90.000 te realiseren in 2012 door de maatregelen in de notitie uit te voeren

***